

Grantový program OPORA 2009/2010 PROGRAMOVÁ A FINANČNÁ HODNOTIACA SPRÁVA

1. Programová správa

Nadácia SPP sa pomocou svojich programov snaží prispieť ku skvalitneniu starostlivosti o ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii prostredníctvom podpory modelových, inovatívnych a progresívnych prístupov. Chce pomôcť riešiť problémy a aktívne vytvárať príležitosti pre verejnú diskusiu. Preto už piaty rok realizujeme grantový program na podporu znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Pod znevýhodnenými skupinami obyvateľstva rozumieme: telesne, mentálne alebo zmyslovo znevýhodnených ľudí, opustené alebo inak ohrozené deti a mládež, týrané ženy, opustených starších ľudí, ľudí bez domova atď.

Program OPORA podporí projekty, ktoré vychádzajú z aktuálnych potrieb ľudí, ktorí sú znevýhodnení, podporujú ich spoluúčasť na zmenách, ktoré majú smerovať k zvýšeniu kvality ich života a aktivizácii ich potenciálu.

Nadácia SPP vyčlenila na program celkovo **86 000 EUR**. Program OPORA bol v roku 2009 prioritne zameraný na tieto 2 oblasti:

- Inštitucionálna podpora mimovládnych organizácií naviazaná na inovatívne integračné aktivity – **1. kolo s uzávierkou 9. 9. 2009**
- Podpora tvorby a realizácie individuálnych plánov rozvoja osobnosti klientov v zariadeniach sociálnej starostlivosti - **2.kolo s uzávierkou 3. 3. 2010**

Medializácia programu:

Pri príležitosti spustenia programu sme zorganizovali tlačovú besedu, kde sme mali možnosť informovať o zameraní programu. Neformálne stretnutie s novinármi sa uskutočnilo v chránenej dielni Lepší svet v Bratislave dňa 9.6.2009. Zúčastnili sa ho aj zástupcovia 3 organizácií podporených v programe OPORA v predchádzajúcom roku a prezentovali svoje aktivity.

Vážená pani redaktorka, vážený pán redaktor,

Nadácia SPP Vás srdečne pozýva na neformálne stretnutie pri príležitosti vyhlásenia ďalšieho kola grantového programu OPORA.

V utorok, 9. júna 2009 Vás o **10:00 hod.** radi privítame v **chránenej dielni Lepší svet, Osuského 8, Bratislava – Petržalka** (zastávka Romanova, autobusy č. 83, 95)

Svoje projekty Vám predstavia organizácie podporené v rámci programu OPORA v roku 2008:

- ▶ **Divadlo bez domova** – divadlo pre bezdomovcov a telesne postihnutých
- ▶ **Kasplan** – vedomosti a zručnosti v práci s neorganizovanými deťmi a mládežou
- ▶ **Občianske združenie 3lobit** – koncept Snoezelen – inovatívna terapeutická metóda pre prácu s ľuďmi s postihnutím

2. Zhrnutie a obsahové vyhodnotenie programu

1. kolo - Inštitucionálna podpora mimovládnych organizácií

V 1.kole sme svoju podporu zamerali **na inštitucionálny rozvoj mimovládnych, neziskových organizácií (MNO), ktoré svojou činnosťou prispievajú k skvalitneniu života ľudí so znevýhodnením.**

Naším zámerom je takýmto spôsobom prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti tretieho sektora tak, že organizáciám umožníme posilniť ich vnútorné kapacity. Celková suma určená na prerozdelenie **v 1.kole bola 53 280 EUR.**

Cieľom programu v 1.kole je:

- podpora MNO, zvyšovanie konkurencieschopnosti MNO voči štátnym inštitúciám
- hľadanie partnerov nadácie SPP z neziskového sektora, ktorí prostredníctvom inovatívnych prístupov podporujú aktívnu integráciu sociálne znevýhodnených ľudí do spoločnosti
- inštitucionálna podpora MNO naviazaná na inovatívnu, integračnú aktivitu
- podpora sieťovania organizácií a vznik medzisektorových partnerstiev
- podpora vzdelávania pracovníkov, ktoré prinesie zmenu v kvalite poskytovania sociálnych služieb
- podpora organizácií, ktorých aktivity vychádzajú z aktuálnych potrieb ľudí, ktorí sú znevýhodnení, podporujú ich spoluúčasť na zmenách a smerujú k zvýšeniu kvality ich života a aktivizácii ich potenciálu.
- poskytnúť priestor na budovanie kapacít pracovníkov MNO

V každom z 8 krajov Slovenska sme vybrali jednu organizáciu, ktorá získala príspevok na svoj inštitucionálny rozvoj vo výške **6 660 EUR.**

O podporu sa mohli uchádzať:

- mimovládne organizácie zaregistrované ako neziskové organizácie poskytujúce verejno-prospešné služby
- občianske združenia
- účelové zariadenia cirkvi
- nadácie a neinvestičné fondy

Cieľové skupiny:

- telesne, mentálne a zmyslovo znevýhodnení ľudia
- deti a mládež s postihnutím
- seniori
- ženy a deti v Krízových centrách
- iné sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva (drogový závislí, ľudia bez domova, migranti)

Zoznam hodnotiteľov, ktorí posudzovali predložené projekty (tento zoznam bol schválený Správnou radou):

- 1) Robert Blaško, poradca primátora mesta Žilina, predtým Fond sociálneho rozvoja
- 2) Miroslav Cangár, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
- 3) Monika Grochová, konzultantka, predtým Zájumové združenie žien Fenestra, Košice
- 4) Boris Klohna, ZOM Prešov
- 5) Blanka Berkyová, Magistrát mesta Košice, oddelenie sociálnych vecí
- 6) Jana Andreasová, Centrum komunitného rozvoja Nitra
- 7) Elena Kopcová, Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov
- 8) Viera Dubačová, Divadlo z pasáže Banská Bystrica
- 9) Martina Gymerská, Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov

Hodnotiaca komisia bola rozdelená do 3 skupín na základe regionálneho pokrytia. Pri posudzovaní predložených projektov pozornosť prioritne venovali týmto kritériám:

Podporíme mimovládne neziskové organizácie, ktoré svojou pôsobnosťou:

- podpora vznik nových partnerstiev
- budú aktívne spolupracovať s miestnou samosprávou, podnikateľským sektorom a inými MNO
- budú jednoznačne preukazovať dopad na cieľovú skupinu sociálne znevýhodnených
- budú predstavovať inovatívny, modelový prístup
- budú aktivizovať miestne (ľudské a materiálne) zdroje
- zvýšia počet aktívne zapojených občanov na svojich aktivitách

V 1.kole sa o podporu uchádzalo 52 mimovládnych organizácií.

Hodnotiaca komisia navrhla a Správna rada schválila na podporu **8 organizácií**, v každom kraji jednu a prerozdělili tak celú sumu **53 280 €**.

Najviac organizácií uchádzajúcich sa o podporu bolo z bratislavského kraja 14, z košického a banskobystrického kraja sa zapojilo 9 organizácií, z prešovského kraja 8 žiadateľov, po 4 sa zapojili organizácie z trnavského a žilinského kraja a po 2 organizácie z kraja nitrianskeho a trenčianskeho.

Organizácie mali možnosť svoj zámer odkonzultovať aj priamo na info seminároch, ktoré sme zorganizovali 23.júla 2009 - Info seminár v Bratislave, 24.júla 2009 – Info seminár v Banskej Bystrici a 31.júla 2009 – Info seminár v Košiciach. Okrem informácií o podmienkach programu sme účastníkom poskytli aj návod na strategické plánovanie organizácie. Seminárov sa zúčastnilo 21 zástupcov mimovládnych organizácií.

Prehľad podporených organizácií, podľa cieľových skupín:

2. kolo - Individuálne plány rozvoja osobnosti klientov

V 2.kole programu OPORA bola naša podpora určená všetkým poskytovateľom sociálnych služieb, organizáciám aj inštitúciám venujúcim sa ľuďom so špeciálnymi potrebami, ktorí sa rozhodli plánovať svoje služby podľa osobných cieľov, potrieb a schopností svojich klientov.

Naším zámerom bolo podporiť organizácie a inštitúcie poskytujúce sociálne služby v tom, aby uľahčili ľuďom so znevýhodnením ich plnohodnotné zapojenie sa do spoločnosti. Veríme, že je možné plánovať sociálne služby tak, aby vychádzali z individuálnych potrieb klientov, viedli ich k samostatnosti a umožňovali im čo najplnohodnotnejšiu účasť na spoločenskom živote.

Za jeden z efektívnych nástrojov na dosiahnutie sociálneho začleňovania znevýhodnených skupín považujeme tvorbu a realizáciu **Individuálnych plánov rozvoja**.

V druhom kole programu sme zamerali na podporu tvorby a realizáciu individuálnych plánov rozvoja osobnosti klientov v zariadeniach sociálnej starostlivosti a prispieť tak k zvyšovaniu kvality života konkrétnych ľudí so špeciálnymi potrebami.

Celková suma určená na prerozdelenie v tomto kole bola **32 720 EUR**. Maximálna výška podpory na jeden projekt bola **1 660 EUR**. Jeden žiadateľ mohol predložiť maximálne 2 projekty.

O podporu sa mohli uchádzať:

- mimovládne organizácie zaregistrované ako neziskové organizácie poskytujúce verejno-prospešné služby, občianske združenia, účelové zariadenia cirkvi, nadácie a neinvestičné fondy
- štátne organizácie poskytujúce sociálne služby a zariadenia poskytujúce sociálne služby, (napr. domovy sociálnych služieb, stanice SOS, denné stacionáre, chránené bývanie)
- špeciálne školy
- iné subjekty, poskytovatelia sociálnej pomoci

Cieľové skupiny:

- telesne, mentálne a zmyslovo znevýhodnení ľudia
- deti a mládež s postihnutím
- seniori
- ženy a deti v Krízových centrách
- iné sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva (drogovo závislí, ľudia bez domova, migranti)

O podporu sa v 2.kole nemohli uchádzať:

Obce a mestá, Centrá pedagogicko-psychologickej prevencie, Centrá voľného času, Materské centrá, Materské školy, Základné školy a Stredné školy, Kluby dôchodcov, Jedálne pre dôchodcov, Práčovne pre dôchodcov, Rehabilitačné strediská, Strediská osobnej hygieny.

Hodnotiaca komisia programu OPORA bola rozdelená do 3 skupín na základe regionálneho pokrytia. Pri posudzovaní predložených projektov pozornosť prioritne venovali týmto kritériám:

Projekty, ktorých zámerom je zvýšiť alebo zlepšiť:

- kvalitu života konkrétneho klienta – užívateľa sociálnych služieb
- zlepšia možnosti integrácie konkrétneho klienta do spoločnosti
- umožnia konkrétnemu klientovi v čo najväčšej možnej miere rozhodovať o svojom živote
- poskytované sociálne služby budú vychádzať z individuálnych potrieb konkrétneho klienta
- realizované aktivity budú smerovať k väčšej nezávislosti a samostatnosti konkrétneho klienta
- realizované aktivity budú smerovať k aktivizácii konkrétneho klienta a budú zlepšovať jeho zručnosti a schopnosti

Predkladaný projekt mal byť zameraný na **individuálny plán rozvoja jedného konkrétneho klienta**. Jedna organizácia sa mohla o podporu uchádzať s maximálne 2 projektmi.

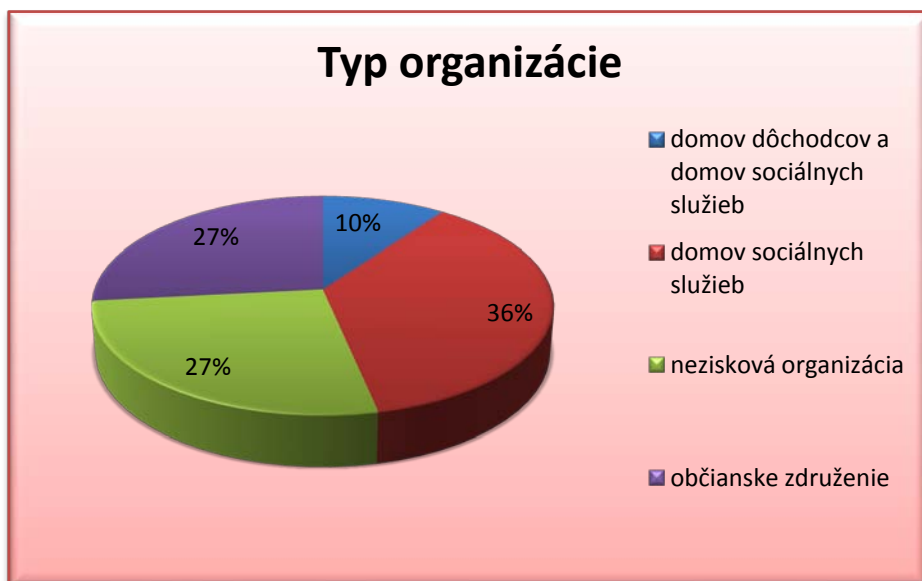
Do dátumu uzávierky 2.kola do 3.3.2010 predložilo svoje projekty 84 organizácií a inštitúcií poskytujúcich sociálne služby.

13 predložených žiadostí nespĺňalo formálne kritériá programu a neboli posudzované.

Hodnotiaca komisia posudzovala 71 projektov.

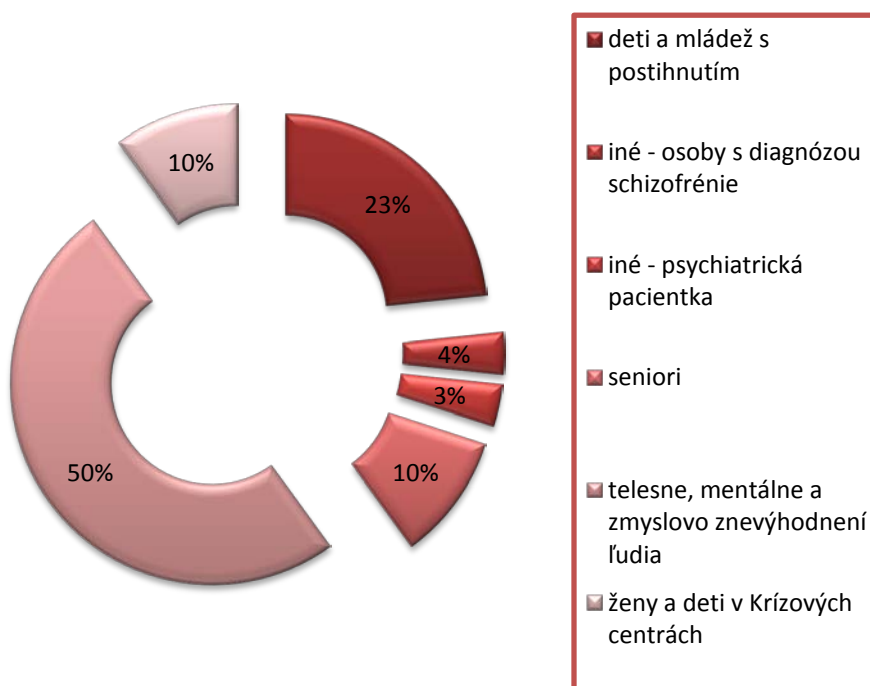
Hodnotiaca komisia programu OPORA odporučila a Správna rada schválila na podporu 30 projektov s individuálnymi plánmi rozvoja konkrétnych klientov, ktorým bola prerozdelená celá suma 32 720 €.

Prehľad podporených subjektov podľa typu organizácie:

Takmer polovicu 46 % podporených subjektov tvorili rozpočtové organizácie, domovy sociálnych služieb a domovy dôchodcov. Druhú polovicu tvorili neverejní poskytovatelia služieb - rôzne občianske združenia a neziskové organizácie, ktoré realizovali individuálne plány rozvoja so svojimi klientmi.

Cieľové skupiny

Najviac individuálnych plánov bolo zameraných na rozvoj klientov telesným a mentálnym znevýhodnením a na deti a mládež s postihnutím. Po 3 projekty boli zamerané na zvyšovanie kvality života seniorov v domovoch dôchodcov a na ženy a deti v krízových centrách. Individuálne plány rozvoja prispeli k osamostatneniu aj klientom so psychiatrickou diagnózou.

Maroš, klient združenia Votum je mladý muž, hyperaktívny, s narušenou motorikou a s stredným mentálnym postihnutím. Je výborný športovec - atlét. Jeho snom je štartovať na paralympiáde v Londýne v behu na 100 a 200 metrov. Vďaka Maroš absolvoval 10 dňové sústredenie v Chorvátsku so zdravými atlétmi. Ťažiskom jeho aktivít bol atletický tréning, v ktorom pokračoval tréningami

pred pretekmi. Radosť z napredovania mu dodáva silu a chuť pokračovať v náročnej práci. Maroš na základe svojich výsledkov bol navrhnutý Paraolympijským výborom, aby sa zúčastnil paraolympiády v Londýne 2012.

Klient z DSS Slatinka Stano má závažné problémy v komunikácií. Vďaka piktogramom sa naučil lepšie komunikovať. Stano sa učil vyjadrovať svoje každodenné potreby aj pomocou programu Boardmaker, takisto pomocou edukačnej pomôcky Go Talk. Klient využíva pomôcky každý deň pri vyjadrovaní svojich potrieb a pocitov, aktívne a s veľkým záujmom spolupracuje. Už počas realizácie projektu bol zaznamenaný pokrok.

Klient domova dôchodcov v Žiari nad Hronom chce byť aj vo vysokom veku užitočný. Pletenie košíkov a výrobkov z prútia mu umožnia tráviť voľný čas aktívne a získať aj ohodnotenie svojej práce. Návrat k dávnejmu koníčku, pleteniu košíkov, bol pre klienta cieľom. Začal pracovať s novými materiálmi, namiesto ťažko dostupného prútia. Košíky nadobudli veľký úspech aj v klientovej rodnej dedine, kde boli vystavené a skoro každý z výstavy si nejaký aj zakúpil. Zlepšila sa aj komunikácia s rodinou.

Finančné vyúčtovanie podporených projektov

Maximálna výška podpory jednej organizácie v 1.kole bola 6 660 EUR, všetky podporené subjekty získali plnú sumu na svoj inštitucionálny rozvoj.

Maximálna výška grantu na individuálne rozvojové plány bola 1 660 EUR, plnú požadovanú sumu získalo 16 subjektov, teda viac ako polovica žiadateľov. Ostatné organizácie boli podporené zníženou sumou.

Finančný dar bol organizáciám podporeným v 1.kole poskytnutý v 2 splátkach, 1. splátka vo výške 70% = 4 660 EUR bola organizáciám vyplatená po podpise zmluvy a 2. splátka vo výške 30% = 1 998 EUR bola vyplatená na základe predloženia priebežnej správy v júni 2010.

V 2.kole bol podporeným subjektom vyplatený grant v jednej splátke, po podpise darovacej zmluvy.

Všetky podporené organizácie úspešne zrealizovali naplánované aktivity a do termínu stanoveného v zmluve predložili záverečnú obsahovú aj finančnú správu.

Počas realizácie projektov sme realizovali aj monitorovacie návštevy priamo v podporených organizáciách. Osobné stretnutia s realizátormi projektov a s klientmi nám umožňujú detailnejší vhľad do problematiky ľudí s postihnutím. Navštívili sme spolu 15 podporených subjektov, správy z monitoringov tvoria prílohu č.2.

Zoznam 38 podporených projektov s anotáciou a správou o realizácii projektov sa nachádza v Prílohe č. 1